

[Handelsministeren.]

Hertil kommer, at den stigende tendens i retning af længere skolegang taler i samme retning, og det bemærkes i øvrigt, at den norske sømandslov allerede i en årrække har haft en aldersgrænse for beskæftigelse af unge mænd i udenrigsfart på 16 år.

I tilslutning til reglen om en højere mindstealder for unge sømænd har man også efter norsk forbillede foreslået indsat en bemyndigelse for handelsministeren til som et værn for søfarende under 20 år at fravige visse af lovens regler. Der er herved bl. a. tænkt på reglerne om opsigelse, ret til at kræve afsked, behandling af syge sømænd i udlandet, om hviletid og om landlov.

Med hensyn til en sømands adgang til fri hjemrejse efter en vis tids tjeneste har man fulgt kommissionens forslag om at nedsætte den tjenestetid, sømanden skal have haft i samme skib eller på skibe tilhørende samme rederi, der siden lovændringen i 1964 har været 12 måneder, til 6 måneder. Den økonomiske virkning heraf for statskassen, der skal betale halvdelen af udgifterne, er af kommissionen skønnet at ville medføre en merudgift for staten på 4-5 mill. kr. årligt.

Efter lovforslagets § 12 kan en sømand kræve afsked, hvis der efter forhyringen viser sig at være fare for, at skibet vil blive opbragt af krigsførende eller udsat for krigsskade, eller at sådan skade er blevet væsentlig forøget. Det samme gælder, hvis der er udbrudt farlig epidemi i en havn, som skibet skal anløbe. Efter den gældende lov har sømanden tilsvarende ret, men den omstændighed, at han i så fald selv skal betale sin hjemrejse, har i nogen grad gjort reglen illusorisk. Man har derfor for at bøde på denne situation, og idet retten til at kræve afsked i de nævnte tilfælde må betragtes som en velfærdssag for den pågældende, foreslået tilføjet et nyt stykke til § 12, hvorefter den fratrædende sømand får ret til dækning fra rederen af halvdelen af udgifterne til rejse med underhold til hjemstedet eller forhyringsstedet. Dette skal dog ikke gælde, hvis der i stedet kan skaffes ham

tilsvarende stilling på et andet dansk skib på fratrædelsesstedet.

Lovforslagets straffebestemmelser og reglerne om frakendelse af sønæringsrettigheder er i forståelse med justitsministeriet blevet omredigeret for at bringe dem i bedre overensstemmelse med moderne lovgivning på dette område.

Som noget nyt har man fundet det hensigtsmæssigt at indføje en bestemmelse, der på linie med tilsvarende regler i færdselsloven og luftfartsloven fastsætter straf for den sømand, der til trods for, at han skal tiltræde en vagt af væsentlig betydning for sikkerheden, indtager spiritus eller andre rusmidler i et sådant omfang, at han er ude af stand til at udføre sin tjeneste på betryggende måde.

I forbindelse med reglerne om fradømmelse af sønæringsrettigheder har man endvidere optaget en regel om adgang for politiet til administrativ inddragelse af sønæringsbeviset i tilfælde, hvor det skønnes, at betingelserne for frakendelse af retten er til stede. Jeg skal om disse bestemmelser nærmere henvise til det i bemærkningerne til lovforslaget anførte.

Som jeg allerede har nævnt, skulle kommissionen ifølge sit direktiv søge revisionsarbejdet koordineret med tilsvarende arbejde i de øvrige nordiske lande for så vidt muligt fortsat at sikre sømandslovenes fællesnordiske karakter. Kommissionen har da også haft et nært samarbejde med de sømandslovkomiteer, der har været nedsat i de tre andre lande, men som det fremgår af betænkningen, har det ikke været muligt at nå frem til ensartede lovtekster, navnlig fordi de svenske og finske lovudkast er opstillet på en fra de norske og danske udkast afvigende måde og ikke har medtaget en del af de gældende sømandsloves detaljbestemmelser, idet disse forhold forudsættes reguleret i de kollektive aftaler eller allerede er dækket af andre arbejdsretlige bestemmelser. Selv om det må beklages, at den nordiske retsenhed på dette område er blevet svækket, tror jeg dog, at de nordiske landes